

OCHRANA LNU PROTI PLEVELŮM

Ing. Prokop Šmirous, CSc.,
AGRITEC, s.r.o., Šumperk

Absolutní čistota porostu a roseného stonku je jedním z faktorů rozhodujících o jakosti a ceně stonku.

Plevele jsou velmi vážnými škodlivými činiteli lnu, protože silně konkurují lnu při příjmu živin a vláhy z půdy. Přispívají k rozvoji chorob lnu, zhoršují podmínky pro mechanizovanou sklizeň, zvyšují nároky na energii při dosoušení výčesků a semene lnu a zvláště výrazně snižují nebo znehodnocují jakost dlouhého vlákna a koudele.

Zbytky rostlin konopíc, svízele přítuly a některých dalších plevelů se sklízí se roseným stonkem a při průmyslovém zpracování se dostávají až do lněných výrobků a znehodnocují je. Některé robustní plevele, v posledních letech především řepka ozimá vzešlá z výdrolu, prorůstají vytrhaný lněný stonk při rosení, zhoršují průběh obracení stonku a zvyšují vlhkost sklizeného roseného stonku lnu. Osivo a lněné semeno vyrobené ze zapleveleného lnu obsahuje obtížně odstranitelná semena plevelů. Proto je nutné výskyt plevelů v porostu lnu výrazně omezovat.

Na jaře, po vzejití rostlin, se k regulaci výskytu plevelů ve lnu používají nejvhodnější specifické herbicidy a to podle převažujícího výskytu určitých druhů plevelů a podle agrotechnických a organizačních podmínek.

Metody chemické ochrany proti plevelům pro prádny a olejny len

Plevele Herbicid	Dávka na 1 ha	Termín ošetření
Dvouděložné plevele		
1) GLEAN 75 DF + BASAGRAN 600	7 - 10 g + 1,2 l	Postemergentně, při výšce lnu 4 - 15 cm a po vzejití většiny dvouděložných plevelů
2) GLEAN 75 DF + LONTREL 300	7 - 10 g + 0,30 l	Stejně jako 1. metoda, zvláště při výskytu pcháče a heřmánků
3) BASAGRAN SUPER	1,5 - 2,0	Stejně jako první metoda, především proti heřmánkovitým a svízeli
4) LONTREL 300	0,3 l	Proti pcháči osetu a jiným složnokvětým plevelům
5) Husar	0,1 - 0,2 kg	Postemergentně, při výšce lnu 4 - 15 cm a po vzejití většiny dvouděložných plevelů

Dnes běžnou, mnoho let používanou, metodou je aplikace herbicidní kombinace Glean 75 DF + Basagran 600 nebo kombinace Glean 75 DF + Lontrel 300. (Místo Lontrelu lze použít jiné povolené přípravky se stejnou účinnou látkou clopyralid). Letos nově povolený herbicid Husar má velmi dobrý herbicidní účinek na merlík a na řepku ozimou vzešlou z výdrolu. Dále dobře hubí svízel přítulu, hořčici rolní, ředkev ohnici, heřmánky a některé jednoleté trávy. Nejlepšího herbicidního účinku se dosáhne při včasném ošetření po vzejití porostu, když má len výšku 4 - 8 cm a dvouděložné plevele nemají více než 2 páry pravých listů. Pro aplikaci platí několik důležitých zásad: spotřeba postřikové kapaliny kolem 400 l/ha, při provozním tlaku postřikovače 0,3 MPa, trysky tvořící kapénky průměru asi 0,5 mm, ošetření nejdříve 1 den po dešti, nepostřikovat při teplotě vyšší než 24 °C. Pokud byl porost lnu nejprve ošetřen graminicidy proti pýru a jiným plevelným travám, tak aplikace herbicidů proti dvouděložným plevelům může následovat nejdříve za 4 dny.

Plevele Herbicid	Dávka na 1 ha	Termín ošetření
Pýr plazivý a medyněk měkký (včetně jednoletých trav)		
6) AGIL 100 EC	1,2 - 1,5 l	Postemergentně, když má pýr 2 - 5 listů, nejdříve za 4 dny po ošetření proti dvouděložným plevelům
7) GALLANT SUPER	1,0 - 1,25 l	Stejně jako předcházející
8) PANTERA 40 EC	2,0 - 2,5 l	Stejně jako předcházející
9) TARGA SUPER 5 EC	2,5 - 3,0 l	Stejně jako předcházející

Proti pýru plazivému lze také postemergentně použít Fusilade Super (3,0 l/ha), Focus Ultra (4,0 l/ha).

Plevele Herbicid	Dávka na 1 ha	Termín ošetření
Oves hluchý a jiné jednoleté trávy		
10) TARGA SUPER	1,0 - 1,5 l	Postemergentně, když mají plevelné trávy 2 - 4 listy
11) FOCUS ULTRA	1,0 - 1,5 l	Stejně jako předcházející

Podobně lze proti jednoletým plevelným travám použít Gallant Super (0,5 - 0,7 l/ha), Fusilade Super (1,0 - 1,5 l/ha), Pantera 40 EC (1,0 - 1,5 l/ha), Agil 100 EC (0,5 - 0,8 l/ha).

Herbicidy proti plevelným travám, tzv. graminicidy, lze aplikovat při spotřebě kapaliny kolem 300 l/ha postřikovačem s běžnými tryskami tvořícími kapky menší než 0,5 mm, při výšce lnu do 15 - 20 cm. Důležité je dodržet odstup alespoň tři dny od předchozího ošetření porostu proti dvouděložným plevelům. Přitom nelze ošetření příliš odkládat, aby listy pýru nebyly před aplikací graminicidu zakryty rostlinami lnu ve fázi rychlého růstu. Pozdní aplikace graminicidů může negativně ovlivnit tvorbu generativních orgánů a průběh kvetení lnu.

LNÁŘSKÝ TRH V ZÁPADNÍ EVROPĚ - DUBEN 2005

K 1. dubnu 2005 byla v západní Evropě většina lnářských parcel oseta. Jakmile v březnu povolila zima rozběhly se v tradičních lnářských zemích polní práce. Aktivní a včasný osev lnů pokračoval ve Francii v březnu ve všech pěstitelských oblastech.

Také v dalších zemích západní Evropy byly v březnu plně nastartovány jarní polní práce.

V přímořských oblastech byl v první dekádě dubna ve Francii, v Belgii a v Nizozemí předný len téměř kompletně zaset. Výjimku tvoří pouze severní departementy Francie a nejsevernější část Nizozemí, kde mají být všechny práce se setím lnů ukončeny v první polovině dubna. V Belgii byl v porovnání s Francií osev lnů v důsledku počasí asi o jeden týden opožděn.

Obchod s dlouhým třeným vláknem

Prozatím nejsou ještě žádné dobré zprávy o zlepšení tržní situace v sortimentu dlouhých lněných vláken na světovém trhu. Poptávka je sice relativně dobrá, ale jediné co dnes kupce zajímá, je cena lněného vlákna. Protože většina velkých lnářských francouzských i belgických obchodních firem, zatím neakceptovala razantnější snižování cen základních surovin, je objem uskutečňovaných obchodních případů velmi slabý. Vzniká však dojem, že v posledních dnech dohodnuté ceny vlákna se ve srovnání se začátkem roku dále snižují.

Tento cenový vývoj vede k málo povzbudivým závěrům o reálné situaci na lnářském západoevropské trhu a sice, že se dnes za lepší kvality dlouhého vlákna platí méně, než za horší kvality materiálů, dodávaných v poslední třetině minulého roku.

Z toho by mohli dobří pěstitelé vydedukovat, že motivace k dosahování vysoké a nejlepší kvality, se přímo nevyplácí. A to je velmi nebezpečné zjištění.

Ortodoxní lnáři ve všech třech lnářských zemích západní Evropy, dodržující doktrínu kvality, mají dnes oprávněnou starost o další osud klasického lnářství. Jsou toho názoru, že

namáhavá práce a starosti, včetně pěstitelských a zpracovatelských nákladů na výrobu kvalitní suroviny musí být dobře zaplácena, jinak ji nelze realizovat. V tomto směru musí mít pěstitelé, tírnicí i obchodníci se lnem jistotu.

Tito producenti lnářských surovin nemohou proto akceptovat současné cenové a s tím spojené finanční nejistoty, i když se to zatím nesrovnává s očekáváním bossů textilního zpracovatelského průmyslu.

Závěrem lze k situaci na světovém trhu dlouhého lněného vlákna začátkem dubna 2005 konstatovat:

- Situace se nemění. Kupce zajímá jen cena a snaží se všemi prostředky levně získat kvalitní lněnou surovinu.
- Pěstitelé, výrobci vlákna i experti obchodních domů očekávají od svých zákazníků větší pochopení a lepší spolupráci. Spoléhají stále na to, že se situace na trhu brzylepší v jejich prospěch. Pokud je to pro ně finančně únosné, brzdí nabídku.
- Předmětem současných obchodních jednání a cenového dohadování jsou zejména kvalitnější partie dlouhého vlákna. Méně kvalitní partie zůstávají zatím ležet na skladech.
- Rozhodující slovo v řešení dnešní patové situace budou mít kupci z Dálného východu. Ti zatím váhají a oddalují potvrzování dlouhodobých kontraktů.

Obchod s koudelovými materiály

Brutto koudelové materiály na místním belgickém trhu se prodávají lépe, i když i zde nejsou obchody bez problémů. I v tomto lnářském sortimentu je situace taková, že narůstají sklady zpracovaných, zušlechťených koudelových materiálů u výrobců. Dlouhodobé kontrakty na dodávky do Číny nejsou stále uzavřeny a proto i v tomto sortimentu panuje na trhu značná nejistota.

Na ostatních odbytištích lněných koudelí je situace klidnější, ale i zde je zaznamenáván zvýšený tlak na ceny.

Přehled cen lnářských surovin zveřejňovaný čtrnáctidenně kanceláří A.B.V. v Kortrijkku (jako světová burza lnářských surovin) vůbec nereaguje na současný cenový vývoj. Cenové přehledy lněných materiálů jsou sice čtrnáctidenně publikovány, ale ceny formálně stagnují a jsou na úrovni prosince roku 2004.

Pramen: Vlas Berichten č. 6 - 7/2005

Ceny lnářských surovin na trhu v Kortrijkku k 15. 4. 2005

Sortiment	Cenové rozpětí [EUR/100kg]	Přepočet [Kč /100 kg]
Dlouhé vlákno rosené		
<i>Nízké jakosti</i>	99,00 - 148,75	2 978 - 4 475
<i>Střední jakosti</i>	148,76 - 173,53	4 475 - 5 221
<i>Lepší jakosti</i>	173,54 - 198,31	5 221 - 5 966
<i>Nejlepší jakosti</i>	Od 198,31 výše	od 5 966 výše
Koudelové materiály		
<i>Nízké jakosti</i>	9,92 - 14,87	298 - 447
<i>Střední jakosti</i>	14,88 - 9,83	448 - 596
<i>Lepší jakosti</i>	19,84 - 37,18	597 - 1 118
<i>Nejlepší jakosti</i>	od 37,18 výše	od 1 119 výše

Vedlejší produkty		
Odpadové vlákno rosené	3,10	93
Odpadové vlákno nerozené	4,00	120
Odpadové vlákno při odzrňování	2,48	75
Odpadové vlákno z odvl. Duwex	10,00	300
Pazdeří	Podle uplatnění	Podle uplatnění

*Pozn.: přepočet EUR na Kč kursem ze dne 15.4.2005
(30,085 Kč/1 EUR)*

ZAHRANIČNÍ OBCHOD ČR

Dovoz lněných surovin a konopí do ČR v roce 2004

Zboží	Název	Netto (kg)	CZK (tis.)
530 110	Len surový, máčený	25 500	1 555
530 121	Len lámaný, potěraný, nespředený	2 013 207	133 507
530 129	Len vochlovaný a jinak zpracovaný	1 244 626	72 815
530 130 10	Koudel lněná	7 081 363	107 476
530130 90	Odpad lněný	5 208	361
Součet za 1. 1. 2004 - 31. 12. 2004		10 369 904	315 715
530210	Konopí pravé surové, máčené, nespředené	1 210 567	15 316
530290	Koudel, odpad z konopí pravého	48 173	624
Součet za 1. 1. 2004 - 31. 12. 2004		1 210 567	15 941

Vývoz lněných surovin a konopí z ČR v roce 2004

Zboží	Název	Netto (kg)	CZK (tis.)
530 110	Len surový, máčený	47 218	569
530 121	Len lámaný, potěraný, nespředený	0	0
530 129	Len vochlovaný a jinak zpracovaný	8 070	342
530 130 10	Koudel lněná	1 334 139	18 423
530 130 90	Odpad lněný	954 263	12 537
Součet za 1. 1. 2004 - 31. 12. 2004		2 343 690	31 872
530210	Konopí pravé surové, máčené, nespředené	-	-
530290	Koudel, odpad z konopí pravého	159	47
Součet za 1. 1. 2004 - 31. 12. 2004		159	47

Pramen: Celní statistika (data v tabulce jsou od května 2004 bez odpočtů)

DŮSLEDKY MTR PRO ZEMĚDĚLSKÉ PRÉMIE

Tisková zpráva

V tiskové zprávě z 1. března 2005 upozorňuje administrace listu „Řízení kvality zemědělských výrobků“ (ABKL) čtenáře zemědělce, na některé konkrétní důsledky „Obnoveného evropského řízení zemědělství“ (MTR), týkající se stávajících zemědělských premií.

Nové podnikové řízení zemědělských příplatků bylo zahájeno ve Flandrech od ledna roku 2005. V důsledku tohoto přechodu vznikla řada odchylek v prémiových podmínkách v zemědělském sektoru.

V tomto článku se omezujeme na citaci nových nejdůležitějších opatření, o nichž, jak se domníváme, by měli vědět i naši čtenáři.

Klasické prémie na obiloviny

Klasické prémie pro obiloviny jsou zcela vypuštěny a jsou pojaty do nové jediné prémie a sice do podnikového příplatku. Zemědělci nemusí povinně sít obilí - pšenici nebo kukuřici - ale pouze aktivovat své právo na příplatek při podávání společné žádosti z titulu majitele parcel (která nahrazuje od roku 2005 plošnou žádost z titulu rozlohy parcel) a kde jsou uvedeny všechny úředně podporované (subsidiární) porosty. Jedná se o všechny porosty kromě zeleniny, ovoce a stále subsidiární porosty.

Přadný len a konopí seté

Areálová podpora přadného lnu a konopí setého je zcela oddělena a spadá do podnikového příplatku a do práv na podporu, jak bylo shora uvedeno. Zemědělec tedy nebude nadále dostávat žádnou areálovou podporu za pěstování přadného lnu, nebo za konopí.

Zpracovatelské prémie a doplňkové podpory však zůstávají zachovány. V tomto směru není nic nového a odlišného oproti roku 2004.

Prémie na osivo

Pro sklizeň roku 2004 se nic nemění oproti praxi z předcházejících let. Chce-li zemědělec získat podporu pro osivo trávy, jetele, přadného lnu nebo zajistit si zvýšené prémie oproti roku 2004, musí podat příslušnou žádost před 25. červencem 2005.

Pro kampaň 2005/2006 (tedy pro sklizeň roku 2005), je prémie za množení semen trávy a jetele oddělena a spadá do příslušného podnikového příplatku. Prémie za množení lněného semene naopak tomu zůstává zachována. Pro lněné semeno zůstává tedy situace v tomto ohledu nezměněna, oproti předcházejícím rokům.

- Množitel musí mít uzavřen kontrakt na množení.
- Parcely musí být výslovně zapsány jako parcely množitelské.
- Žádost o podporu musí být příští rok opět podávána.

Energetické a jiné nepotravinářské porosty

Pro tyto porosty jsou vydány dva samostatné předpisy o pěstování nepotravinářských plodin a sice:

1. Nepotravinářské porosty v úhoru

Zemědělec může aktivovat právo na úhor pěstováním nepotravinářských porostů. Tyto porosty nesmí být určeny ani lidem, ani zvířatům. Je lhostejné, jaký porost bude k čemu sloužit jako surovina. Na příklad cukrová řepa, topinambur (jihoamerická rostlina slunečnice hlíznatá), řepa pro výrobu cikorky, nesmí sloužit k ničemu jinému, než pro výrobu cukru, inzulínu a inzulínového sirupu. Speciálně označené konečné výrobky pro spotřebu jsou omezeny pro své užití ve zvláštní zprávě o nepotravinářských úhorových rostlinách. Aktivací příplatku na úhor dostane tedy zemědělec právo na eventuálně další příplatky, kromě příplatků na pěstování cukrové řepy, topinambur a cikorky.

2. Energetické porosty mimo úhor

Zemědělec může aktivovat svá základní práva na příplatky pěstováním porostů vhodných pro užití v okruhu energetiky. K této možnosti jsou připuštěny všechny suroviny, kromě cukrové řepy. Počet konečných produktů je omezen na bio - hořlaviny (bio - diesel, bio - ethanol, čistě rostlinné oleje ...) a produkty pro výrobu elektřiny a tepelné energie z bio-masy. Při splnění podmínek dostane zemědělec nejen vyplacenou hodnotu aktivovaného příplatku, ale obdrží i další prémie. Podrobnější informace v tomto směru jsou obsaženy ve zvláštní směrnici o energetických porostech pěstovaných mimo úhor.

Velikost parcel

Parcely s aktivovaným právem příplatku musí mít rozlohu minimálně 30 akrů a dále musí mít šířku nejméně 20 m. Pouze za předpokladu že parcela byla rozdělena kvůli životnímu prostředí (na příklad dle dohody VLM), musí mít velikost nejméně 5 akrů a šířku minimálně 5 m, aby přicházela v úvahu pro normální příplatek.

Parcely s aktivovaným právem na úhorový příplatek musí mít velikost nejméně 10 akrů a šířku 10 m. Při rozdělení kvůli životnímu prostředí je přípustná velikost 5 akrů a 5 m šířka parcely pro aktivaci práva příplatku na úhor. Podrobnější informace a vysvětlení obsahuje brožura MTR.

Pramen: www.vlaanderen.be/landbouw/MTR

ZIMA 2005/2006 BUDE VE SVÝCH VNĚJŠÍCH MÓDNÍCH PROJEVECH KLIDNÁ A MÍRNÁ

Módní obraz zimy roku 2005 je celkem klasický a upřednostňuje světlé a jemné materiály. Je to odraz, respektive výsledek řady módních burz, které se konaly od 21. do 24. září 2004 v Paříži. Na jedné straně to byl tandem veletrhů Expofil (veletrh novinek v sortimentu přízí) a Premiére Vision (zejména veletrh látek v metráži), s výstavou Indigo (design) a Mod' Amont (příslušenství). Na druhé straně to byli vystavovatelé universálního módního veletrhu Texworld.

Návštěvnost módních salónů byla různá, se střídavým úspěchem. Ku příkladu salón Texworld navštívilo 17 000 návštěvníků, což znamenalo nárůst návštěvnosti o 14 %, Premiére Vision navštívilo 33 176 návštěvníků, tj. nárůst o 2 %. Výstavu Expofil navštívilo 14 231 návštěvníků, což znamenalo 15 % pokles návštěvnosti. Loňská iniciativa organizovat Expofil spolu s termínem konání Premiére Vision nebyla tedy úspěšná a je správné, nebude-li se v podobné praxi pokračovat. Obecný poznatek pro přadláky byl, že zákazníci nebyli příliš spokojeni zejména s nabídkou pletacích přízí.

KLASICKÁ SEZÓNA

Příznačné pro novou zimní sezónu, označeno módním slangem, je „klidné vyzařování“. Aby se vyhovělo takovéto módní poptávce, přinášejí přadláci více směsových a barevných přízí. Také směs přírodních a syntetických vláken by měla zvyšovat technický a performantní charakter výrobků.

Základním požadavkem, jak má tkanina působit, je pohodlí a luxus. Přádelny upnuly hlavní pozornost k tomu, aby docílily dojmu plnosti barevných tónů, lehkosti a vzdušnosti. Silně vzrostla poptávka po měkkých, tak zvaných péřových přízích, pro výrobu tkanin, ze kterých jsou vyráběny teplé zimní oděvy. Tyto musí vypadat „objemně“, ale musí být lehké při nošení.

Obecným trendem je užití jemných přízí. Vlněné příze a látky jsou ve středu zájmu také pro využití na podzim a v další zimě 2005/06. U hotových látek je zásadně požadována nemačková úprava, snadné udržování a také originální dezény (na příklad barevné proužky).

Co se týká módnosti barev převažují tmavší odstíny, nebo barvy s efekty lesku. Pro módní pánské košile jsou požadovány látky s jemnými proužky na tmavém podkladě. Dokonce se stále v dezénech uplatňují i klasické kostky.

NOVÉ TRENDY VE LNĚNÉM PLÁTNĚ

V minulosti bylo zařazování lněných látek do zimních módních kolekcí spíše výjimkou. To bylo v minulých letech snad také správné. Dnes jsou však zcela oprávněně lněná plátna a směšová plátna výborným materiálem pro přechodná období léta i zimy. Francouzi dokonce mluví o „Trans sezónním lnu“. Možno říci, že typicky slabší světlo na podzim i v zimě se stará o jemnější efekty v jemné barevné paletě lněných pláten. Vznik a vyniknutí zmíněných efektů umožňuje základní lněný materiál svou spec. hmotností, schopností přijímat barevné efekty a především příjemným dotykem a jemným omakem. Proto se dnes lněné plátno hodí nejen pro léto, ale pro všechny roční sezóny.

Koncept vypracovaný módní kanceláří Elementi Moda v Miláně pro Masters of Linen zahrnuje pro lněné materiály dvě základní témata a sice: Konvergenci a Happiness (postupné sblížení rozdílů a bezstarostný styl života, hledání pocitu štěstí).

1. Konvergence

Je to vlastně módní téma vysokého luxusu - subtilnější spojování pánské i dámské módy. Jsou to reminiscence po filmových ikonách, které představovali na příklad Cary Grand nebo Marlén Ditrichová. Je to hledání nálad hedonického, ničím neomezeného blaha, které chce udržovat živou touhu po společnosti. (Hedonismus - starořecký etický směr usilující o dosažení vrcholné blaženosti, jako základní projevy, pohnutky a cíle života člověka.)

Módní barvy tohoto směru jsou neutrální, spíše světlejší, méně ztemnělé. Barevné odstíny jsou oblohová modř, zelenavě žlutá a zlatě béžová. Užití má být nejen pro městské elegantní oděvy ale i pro cestování. Technika tkaní jsou tvídý, látky středních gramáží. Materiálově se jedná zejména o směsi lněných a vlněných komponentů. V dámském oblečení převažují mušelin, gáza, jemné pleteniny s lesklým stříbrným efektem. Materiálově se jedná o směsi lnu s vlnou, s přidavkem hedvábí a mikrovlákny.

2. Happiness

Je to mladý, barevný styl hledající štěstí, bezstarostnost a také duchovno. Užité materiály a způsob zpracování mají vyvolávat pohodu, působit vesele a chránit naše city. Charakteristické barvy jsou v široké paletě jemných odstínů, mírné a živé. Předností je zde žakárská technika zpracování tkanin, výšivky, kraké povrchy (trhliny v barevné vrstvě obrazu) a vzdušné pleteniny. Materiálově jsou základem směsi lnu a vlny doplněné mohérem, hedvábím a lycrou.

*Pramen: Tisková zpráva Michele Guerin Communication
Přetiskl Vlas Berichten č.1/2005*

Texty subjektivních popisů v módním slangu v překladu podstatně zkráceny

LETNÍ MÓDNÍ TRENDY PRO ROK 2006

Na veletrhu Expofil byly v předpremiéře představeny nové trendy pro jaro a léto roku 2006. Obecný obraz módních představ nové sezóny je označován odborným módním slangem jako styl „Vzdorovitý, ale hodnější a klidnější“, než byl styl v minulých letech.

Módní fantazie jsou méně překvapivé a omezují se hlavně na barvy. Mnohobarevné příze jsou stále v popředí, ale jsou klidnější a inklinují ke zjemnění. Z oblíbených kontrastů minulé sezóny mnoho nezůstalo. Pro využití nejjemnějších a hlavně jednobarevných přízí jsou do kolekcí zařazovány látky vyráběné výhradně z přírodních vláken. Lze říci, že letní sezóna 2006 je vůbec ve znamení přírodních materiálů. Využití

bavlny je stále na prvním místě, ale i len je v kolekcích bohatě zastoupen. Objevují se i nové materiály z extravagantních surovin, jako je bambus, sója, kukuřice apod.

Nové pohledy na lněná plátna

Masters of Linen představil na posledním veletrhu Premiére Vision výsledky svých nejnovějších módních projektů. Tyto originální projekty mají podporu Centro Lino Italiano a byly

vypracovány ve spolupráci s Institutem Europeo di Design Moda Lab (IED) v Miláně.

Studenti posledního ročníku IED - oddělení „Kreativita návrhů“, zpracovali návrhy nových módních látek pro tkalcovské i pletářské výrobní postupy. Trendy doporučené Masters of Linen „Happiness“ a „Convergence“ se staly základem, který určoval vedoucí módní styl i pro podzim a zimu 2005/2006. Experimentovalo se s mnoha výrobními technikami a i s finální zušlechťovací technikou následovně:

- S potiskem tkanin v metráži.
- S technikou finálního ztvárnění.
- S barevnými tkalcovskými efekty.
- Se zdobením tkanin bohatými výšivkami.
- S imitací ručního předení a ručním tkaním.
- Se směsováním různých základních materiálů.

Výsledek experimentu byl překvapivě dobrý a znamená zcela nové pohledy na lněné plátno v metráži. Nová lněná módní kolekce je daleko od starého klasického „kliše“ a otevírají se tím cesty k novému upotřebení a k nové kreativě lněných tkanin.

Pramen: *Persbericht Michaele Guérin Communication*
Přetiskl Vlas Berichten č. 1/2005

SMLOUVY O MNOŽENÍ OSIVA PŘADNÝCH LNŮ V ROCE 2005 V EU

Náležitosti smlouvy o množení semene přadných dnů. V roce 2005 jsou stanoveny v pravidlech k tomu vydaných a řídí se těmito základními předpisy:

1. *Lněné osivo obdrží podporu v tom případě, jestliže toto semeno je produkováno:*
  - a) Na základě smlouvy o množení, uzavřené mezi obchodníkem se semeny a pěstitelům na straně jedné, nebo mezi obchodníkem a množitelským podnikem na straně druhé.
  - b) Nebo přímo mezi obchodníkem se semeny a samotným šlechtitelem. K vyřízení této podpory na produkci osiva musí být podána příslušná žádost o množení.
2. *Částka podpory (x) musí být vyplacena množiteli. Tím se rozumí zemědělec - množitel, který má uzavřen příslušný kontrakt.*

Uzavřený kontrakt podporuje mimo jiné všeobecný princip, který jednoznačně přiznává podporu za produkci osiva výhradně přímému množiteli.

Proto je uzavírána smlouva o množení mezi množitelem (zemědělcem, v případě volného pěstování, nebo lnářem-šlechtitelem) a zapisovatelem plnomocníka. Zapisovatel a plnomocník mohou být v jedné osobě v případě, když parcely o množení jsou předmětem jednoho kontraktu a týkají se jednoho plnomocníka.

Nový předpis ve smlouvě o množení stanovuje, že podpora od sklizně roku 2005 může být poukazována výhradně na účet množitele, který podal žádost o podporu a na něhož je parcela zapsána.

- (x) Podpora produkce osiva zůstává letos ve výši 28,38 Eur na 100 kg. Je to částka indikativní a je závislá na nepřekročení garantovaného nejvyššího množství (stabilizační mechanismus).

Pramen: *Vlas Berichten č. 5/2005*

ZPRÁVA PRO OBCHOD, ZEMĚDĚLSKÉ VÝROBCE A ZPRACOVATELE LNĚNÝCH STONKŮ V NĚMECKU

(INFORMAČNÍ PORTÁL PRO PĚSTITELE A ZPRACOVATELE LNU - NĚMECKO)

I když v posledních měsících ceny různých typů lněných vláken byly bez většího pohybu, zdá se nyní, že se ceny těchto surovin začínají propadat. Důvody, které vedou k této situaci na světovém trhu jsou zjevné. Mezi jiným také, na tento cenový pokles zcela nezávisle na vývoji evropského výrobního a obchodního sektoru, zde působí nepříznivý vývoj kursu eura k americkému dolaru. Tímto způsobem se dnes snižují exportní ceny lnářských surovin minimálně o 5 až 8 %.

Při vysokém podílu exportu, zejména v sortimentu dlouhého vlákna, je směnný kurs velmi důležitým faktorem, takže nesporně ovlivňuje obchod i ceny lněných vláken v celé Eurozóně.

Dalším významným faktorem je výše objemu lněného zboží směřovaného na Dálný východ, tj. obchod s čínskými partnery. Nebezpečí cenové nestability a nebezpečí velkých změn v hmotných objemech předpokládaných obchodů, signalizuje také státní varování se strany čínské vlády, adresované svým tuzemským investorům, z obavy „přehřátí nebezpečně rychlého rozvoje domácí čínské ekonomiky“. V důsledku toho avizují čínské státní orgány velké zpřísnění investičních úvěrů a z toho vyplývá pravděpodobnost omezení nákupních kreditů.

Protože se všechny nákupy lnářských surovin z Číny v západní Evropě uskutečňují na bázi akreditivů, silně se zvyšuje potřeba úvěrů. Týká se to zejména těch komodit, kde doprava od výrobce ku spotřebiteli trvá dlouhou dobu, v daném případě až 8 týdnů. Když dále k tomu připojíme poměrně dlouhou dobu zpracování lněných surovin na hotové výrobky a dokonce někdy i pomalý odbyt, pak se před čínskou ekonomikou otevírá velmi složitý a náročný vývoj s nepředvídatelnými a neznámými důsledky.

Opatrnosti a varování čínských úřadů se proto nelze vůbec divit.

V obchodě s tírensými lněnými koudelkami je podobná situace, i když zde existuje ještě jeden závažný, objektivní důvod k cenové nestabilitě. V poslední západoevropské lnářské sklizni byl vlivem klimatických podmínek v některých pěstitelských oblastech vyšší podíl materiálů, ze kterých jsou produkována krátká vlákna. Proto i vyšší nabídka tohoto sortimentu, spolu se značným předzásobením zákazníků, omezují objem obchodů směrem do papíren a rovněž vytváří silný tlak na ceny.

Protože však většina západoevropských lnářských výrobců i obchodníků je poměrně finančně silná a nejsou nezbytně odkázáni na plynulý, rychlý odbyť svých hotových výrobků, nejsou ochotni prodávat své zboží za snížené ceny a spekulují se zvýšenou poptávkou po lněných surovinách v blízké budoucnosti, kdy budou cenové relace vyšší. Objem obchodů je proto ve srovnání s minulostí značně nižší, u koudelí zejména ve středních a v lepších kvalitách. V tomto sortimentu narůstají značné zásoby jak u obchodníků, tak i v samotných tirnách.

Pramen: www.naturfaserband.de

Zveřejněno 16. 02. 05. **B.M.** březen 2005.

FRANCOUZSKÝ AREÁL OLEJNÝCH DNŮ ROSTE DÍKY KONTRAKTŮM S VALOREXEM

Podle předběžného odhadu bylo v roce 2004 sklizeno ve Francii přibližně 15 000 ha olejních lnů. V tomto roce zde vzrostly osevní plochy ve srovnání s rokem 2003 o 5 000 ha.

Pro sezónu 2004/05 se počítá s dalším rozšiřováním areálu olejních lnů na 20 000 ha. Tendenci zvyšování osevních ploch neovlivnila ani skutečnost, že byly letos na pozdě sklizených parcelách velké ztráty na výnosech. Nutno snad také připomenout, že ve Francii je značný podíl této plodiny zaséván na podzim a pěstován jako „zimní olejný len“.

Poptávka po lněném oleji na trhu stále vzrůstá, hlavně vlivem velkých nákupů podnikem Valorex, který vyrábí krmivo pro dobytek. Bretaňský podnik se sídlem v Ille-et-Vilaine zpracovává úlomky a zbytky lněného semene do svých výrobků tzv. složeného krmiva. Tímto jsou jejich výrobky obohaceny o elementy Omega - 3, které mají příznivý vliv nejen na zdraví zvířat, když takové krmivo pojídají, ale také na člověka, který potraviny z těchto zvířat konzumuje.

270 EUR za 1 tunu

Roční potřeba lněného semene pro krmivo pro zvířata vyráběné ve firmě Valorex se odhaduje na produkci z plochy cca 10 000 ha. K získání těchto surovin uzavírá jmenovaný podnik dodavatelské smlouvy ve Francii, Belgii a ve Velké Británii.

Aby mohli tuto výrobní základnu lépe sledovat a zároveň snižovali výrobní náklady, zejména na dopravu, snaží se Valorex koncentrovat pěstitelský areál do oblastí v blízkosti sídla firmy. Podle posledních zpráv se zdá, že tato snaha bude v roce 2005 rozhodně úspěšná.

Aby Valorex mohl dodávky semene spolehlivěji plánovat a kontrolovat, uzavírá firma velmi podrobné smlouvy s dodavateli semene, nebo přímo s pěstiteli - zemědělci. V obou případech zaručuje firma jako nákupce semene zemědělcům minimální nákupní cenu 270 EUR za 1 tunu.

Množení osiva a zvyšování osevu

S ohledem na předpokládané velké zvýšení poptávky po této komoditě byl ve Francii vypracován program přiměřeného rozšíření areálu. Prozatím byly osevní plochy rozšířeny z 566 ha na 1117 ha, z toho 122 ha zimního lnu. Vzhledem k riziku příchodu větších mrazů jsou k výsevu užívány zimní odrůdy Oliver a Alaska, lépe vybavené pro oblasti rozkládající se jižně

od řeky Seiny. V roce 2004 byla zima ve Francii příznivá, ztráty z titulu mrazů byly malé a průměrné výnosy se pohybovaly okolo 2 500 kg semene z 1 ha.

Pramen: *Semences et Progrés* nr.120

Přetiskl Vlas Berichten 23/2004

NĚMECKÝ AUTOMOBILOVÝ PRŮMYSL SPOTŘEBUJE ROČNĚ 160 000 TUN PŘÍRODNÍCH VLÁKEN

Ze studie Institutu Nova, který se v Německu specializuje na průzkum trhu s obnovitelnými surovinovými zdroji, vyplývá, že přes jistou stagnaci ekonomického růstu a přes silný tlak na ceny se spotřeba přírodních vláken v německém automobilovém průmyslu od roku 2003 dobře držela a v některých sektorech docházelo i k nárůstu. Ve sledovaném období stoupla zde spotřeba přírodních vláken, zejména lnu, konopí, juty, kenafu a sisalu. Nárůst spotřeby přírodních vláken, kterými byly zejména posilovány kompozity, činil téměř 5% a představoval 45 000 tun. Kompozitní přírodní materiály se hlavně spotřebovávají pro vnitřní obložení automobilových dveří a pro obložení míst na zavazadla u středních a luxusních osobních vozů. Tyto materiály mají tu přednost, že snášejí vysoké mechanické zatížení a přesto mají nízkou specifickou váhu.

Kompozity s dřevěným pletivem stouply v roce 2003 dokonce na 3600 tun. Objem spotřeby materiálů zesíleného recyklovanou bavlnou vzrostl na 79 000 tun. Tyto komponenty se spotřebovávají hlavně na obložení kabin šoférů nákladních aut.

16 g na auto

Celková spotřeba přírodními vlákny zesílených kompozitů tak dosáhla 160 000 tun, z toho představuje užití přírodních vláken 88 000 tun a plastů 72 000 tun. Vyjdeme-li z výroby 5,5 milionů automobilů v roce 2003 v Německu, znamená to, že se na 1 auto zpracovalo v průměru 16 kg přírodních vláken. V automobilovém průmyslu se dále spotřebovávají přírodní vlákna také na izolaci interiérů a i na potahy sedadel. V roce 2003 byla poprvé uplatněna nová zpracovatelská technika v sériové výrobě, při níž byly aplikovány formy z polypropylenových matrixí, v níž jsou také zastoupena přírodní vlákna.

Podle odborníků dává tato technologie velké možnosti rozvoje v budoucnosti hlavně mimo automobilový průmysl, a to vzhledem k mechanickým vlastnostem materiálu a ceně výrobků. Více informací o studiích průzkumu trhu v této oblasti možno získat v Institutu Nova.

Pramen: *Persbericht Nova-Institut*, 26.10. 2004

BELGICKÝ VÝVOZ TEXTILU DO VÝCHODNÍ EVROPY KLESÁ

Pro belgický textilní sektor nebyl vývoj v roce 2004 příznivý. Zatím jsou k dispozici přesné výsledky jen za první polovinu roku 2004 a ty potvrzují vzrůstající konkurenci Turecka a Číny.

Dovoz čínského textilu do Belgie stoupl za prvních šest měsíců letošního roku o 20% na 240 milionů EUR. To je téměř

čtyřnásobně větší objem hodnoty, než belgický export do Číny (63 milionů EUR), na němž se podílí z 65% lněné vlákno. Deficit s Tureckem v těchto ukazatelích za stejné období stoupl ze 117 na 128 milionů EUR.

Špatné zprávy v tomto ohledu přicházejí také z východní Evropy, která dlouho tvořila stabilní, stále pomalu rostoucí trh pro belgický textil. V současné době vykazuje belgický obchod opačný trend. Po ještě stabilním roce 2003, byl za I. pololetí 2004 zaznamenán pokles exportu o 6 %, což představovalo 21 milionů EUR.

Nejvýznamnějším belgickým trhem ve východní Evropě bylo Polsko. Toto teritorium představovalo odbytový trh ve výši 91 milionů EUR. Zde došlo ve sledovaném období k poklesu o 7%. Obrat s Maďarskem klesl o 25%. Jedině obchod s Ruskem a Českou republikou byl aktivní a zaznamenal nárůst o 6%.

Celkový export v textilní branži v Belgii klesl ve sledovaném období o 2% a sice na 4,8 miliard EUR. Metrový textil spolu s konfekcí poklesl dokonce o 4%.

Podrobnější analýza výroby za uvedené období podle výrobních skupin ukazuje, že téměř u všech došlo ke snížení, výjimkou byla pouze výroba koberců, která byla o 3%.

Na závěr nutno uvést, že za 1. pololetí roku 2004 také snížil dovoz sledovaných komodit do Belgie téměř o 2% a sice na pouhých 3,21 miliard EUR.

Pramen: *De Tijd*, říjen 2004-12-27
Přetiskl Vlas Berichten č. 22/2004

ZPRÁVA O SASKO - ČESKÉ VÝMĚNĚ ZKUŠENOSTÍ PŘI PĚSTOVÁNÍ A ZPRACOVÁNÍ LNU A KONOPÍ V LENGENFELDU DNE 3. BŘEZNA 2005 (INTERREG)

**(Informační portál pro pěstitele
a zpracovatele lnu - Německo)**

S rostoucím významem využívání přírodních surovin a vzhledem k novým možnostem kooperace, což umožňuje nyní členství České republiky v EU, byl německým vzdělávacím institutem PSCHERER GmbH organizován společný projekt pod názvem „Vývoj spolupráce mezi německými a českými producenty a zpracovateli přírodních vláken“.

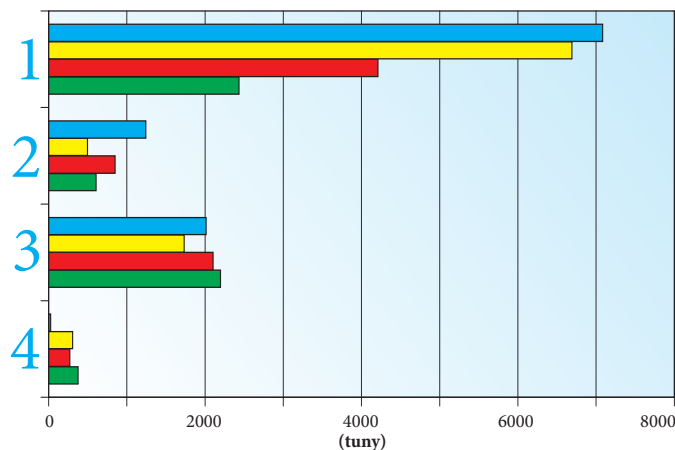
Do rámce tohoto projektu jsou naplánovány vědecké postupy s cílem přesně zjistit podmínky a kompetence pro oboustrannou, úzkou příhraniční spolupráci.

Za účelem zajištění naplánovaných cílů byla pro začátek organizována celá řada společných jednání za účasti odborníků z řad pěstitelů a zpracovatelů přírodních vláken.

Celý projekt má posloužit jako inovační prostor pro realizaci mezinárodní investiční spolupráce.

Pramen: www.naturfaserband.de (26. 02. 2005)

VÝVOJ DOVOZU LNÁŘSKÝCH SUROVIN DO ČR

1 Koudel, odpad lněný	3 Len lámavý, potěraný	2004
2 Len vochlovaný	4 Len surový	2003
		2002
		2001

KRÁTKÉ ZPRÁVY

TEXLEN - TLK, Radvanice v Čechách nabízí k dodání gumové pásy na kombajny LK 4, na svinovací lisu a na obráběče lnu. Dále nabízí lněný motouz pro svinování lnu v ceně 60 Kč/kg.

Oprava:

V čísle 1/2005 časopisu Lnář v tabulce Registrované odrůdy lnu v ČR nebyla uvedena nová česká odrůda TÁBOR. Omlouváme se za chybu a přikládáme úplný popis této odrůdy.

Redakce

LNÁŘSKÝ SVAZ ČR - ZÁJMOVÉ SPOLEČENSTVO LNÁŘŮ

Lnářský svaz vznikl v roce 1990 a je registrován podle § 201 Občanského zákoníku. Od roku 1993 je členem Agrární komory ČR.

Lnářský svaz (LS) sdružuje pěstitele lnu, zpracovatele lnu a spolupracující instituce. Cílem činnosti je vzájemná spolupráce a podpora lnářů a lnářství v ČR, poskytování informací, pořádání seminářů, poradenství, zastupování zájmu lnářů vůči ministerstvům a dalším orgánům a organizacím a vůči zahraničním partnerům.

Valná hromada LS volí Představenstvo LS, které řídí činnost lnářského svazu, organizuje akce a projednává aktuální problémy.

V Představenstvu jsou zastoupeni jak pěstitelé tak zpracovatelé. V současné době je předsedou Ing. Prokop Šmirous, CSc.

Místopředsedové jsou: Zdeněk Kapic, Ing. Jaroslav Michal a Ing. Jiří Hruboň. Tajemníkem LS je Ing. Stanislav Krmela, CSc

Adresa kanceláře Lnářského svazu je:

Lnářský svaz ČR - zájmové společenstvo lnářů
Zemědělská 16, 787 01 Šumperk

Telefon: 583 382 104, 583 382 130, Fax: 583 382 999

E-mail: smirous@agritec.cz, ln@agritec.cz

IČO: 515 337